

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Aktieselskaber.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3457; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 2325).

Sagen sattes til Forhandling.

Gustav Pedersen: Da den forrige Regerings Lovforslag til Ændringer i Aktieselskabsloven blev behandlet i Landstinget 1923—24, indledede det daværende Regeringspartis Ordfører med at bringe Ministeren en Tak, fordi Lovforslaget ikke bar Præg af den Panikstemning, der var kommet efter Landmandsbankkrakket og de øvrige Krak, der var i den Tid. Jeg vil mene, at jeg for mit Vedkommende har mere Anledning til at bringe den højtærede Erhvervsminister en Tak, fordi det Lovforslag, der nu ligger til Behandling, uden i nogen Maade at kunne siges at være et Panikforslag, alligevel tager Hensyn til de Erfaringer, der er indvundet gennem de Aar, hvor de store økonomiske Kriser kom og det ene Krak fulgte ovenpaa det andet. Jeg vil ikke mene, at man har Lov til at sidde disse Erfaringer overhørig. I alle Tilfælde har Samfundet maattet betale Erfaringerne dyrt nok til, at det har Lov til at kræve taget Hensyn til dem.

Naar man tager i Betragtning, at Antallet af Aktieselskaber er over 5 000 med en samlet Aktiekapital af op imod halvtredie Milliard, og ydermere, at store Dele, maaske endda Hovedparten, af Landets Bankers Indskudsmidler anvendes til yderligere Finansiering af disse Aktieselskaber, har man ikke Lov til at paastaa, at naar Samfundet kræver Beskyttelse mod Misbrug af disse Midler, er det Indgreb i Privatlivets eller private Forretningers særlige Forhold. Forholdet er jo det, at de letsindige Dispositioner, denne mindre gode Anvendelse af Midlerne, der kan ske i Aktieselskaber, i

høj Grad kommer Samfundet og Sparerne i hele Landet til Skade, for saavidt det sker i en Udstrækning, hvor det kan faa samfundsmæssig Betydning. Jeg vil tænke, at de mange Sparere, der lider under uforsvarlige Dispositioner i en Række Aktieselskaber, langt fra vil være tilfredse med de Domme, der faldt i Landmandsbanksagen, og som har givet Anledning til Udtalelser om, at man deraf kunde se, at Aktieselskabsloven var i Orden, og som den skulde være. Jeg vil mene, at de Tusinder af Arbejdere, der gaar arbejdsløse ogsaa i nogen Grad paa Grund af disse letsindige Dispositioner, og de mange Tusinde Arbejdere, der af samme Grund er udsat for Løntryk, vil fastholde Kravet om en effektiv Kontrol med de Virksomheder, hvoraf hele Erhvervslevet afhænger. Endvidere vil de mange sunde Selskaber, der driver en forsvarlig økonomisk Politik, være i høj Grad interesserede i, at Lovgivningen søger at bremse og hæve de Vildskud paa Aktieselskabsvæsenet, som er Aarsag til, at store Dele af Erhvervslevet ødelægges eller generes. Endelig maa vi ikke glemme, at et Aktieselskab har en privilegeret Stilling gennem det begrænsede Ansvar, og deraf maa der ogsaa flyde de tilsvarende Pligter. Hvis en privat Købmand disponerer galt, hvis han bruger Penge, som han i Virkeligheden ikke har tjent, men som kun er baseret paa en fejl Vurdering af hans Værdier, maa han selv tage Skade for Hjemgæld; han maa selv med sin personlige Formue, med alt hvad han ejer og har, lide under disse Dispositioner. I et Aktieselskab er det muligt for en Direktør og en Bestyrelse at tjene mange Penge, at indvinde store Tantiømer og Dividender, og naar det viser sig, at de Værdier, der var Basis for disse Fortjenester, ikke holder Stik, kan vedkommende, paa samme Maade som Rotterne forlader en synkende Skude, stikke af og lade Selskabet klare Resten, det vil sige lade Kreditorerne bære Tabet. Der behøver ikke en Gang at være Tale om et falsk Regnskab, for at noget saadant kan ske, en almindelig optimistisk Vurdering af Værdigenstande, af Varebeholdninger og lignende kan give et saadant Resultat, at Direktører og Bestyrelsesmedlemmer forlader Selskabet som